

Nadace Rosy Luxemburgové zve na konferenci

UBITÝ SEN O SVOBODĚ A ROVNOSTI

100 LET OD ZAVRAŽDĚNÍ ROSY LUXEMBURGOVÉ

23. ledna 2019

Místo konání: Kasárna Karlín, Klub Garáž, Prvního pluku 20/2, Praha 8–Karlín

Registrace: bit.ly/Rosa100 nebo jiri.silny@rosalux.org

Mezinárodní konference se uskuteční u příležitosti 100 let od zavraždění polsko-německo-židovské revolucionářky a marxistické teoretičky Rosy Luxemburgové. Její život ukončili 15. ledna 1919 vrazi z polovojenských jednotek Freikorps, které zmobilizovala sociálně demokratická vláda k potlačení Německé revoluce roku 1918 a 1919. Konference se bude věnovat teoretickému dílu i revoluční praxi Rosy Luxemburgové.

Rosa Luxemburgová byla věrným obrazem svojí doby. Jako socialistka musela v důsledku perzekucí velmi brzy opustit svou rodinu v Rusku okupované části Polska. Už v té době byla jednou z výrazných postav mezinárodního dělnického hnutí. Její schopnosti se plně rozvinuly po příjezdu do Berlína a se začátkem jejího angažmá

v německé SPD, největší socialistické straně tehdejšího světa. Rosa Luxemburgová s plnou silou svého intelektu a s neutuchajícím nasazením obhajovala socialismus jako univerzální projekt emancipace lidstva jak proti nacionalismu, tak proti reformismu, který usiloval jen o vylepšení kapitalismu. Sledovala zblízka Ruskou revoluci v roce 1905 a publikovala jednu z nejbrilantnějších marxistických analýz Masovou stávkou, stranu a odbory. Byla odpůrkyní imperialismu a nacionálního šovinismu, přela se s Leninem i Kautským, a byla jedna z mála z těch, kteří odmítli podpořit Německé císařství v jeho válečném tažení v I. světové válce.

Konference se pokusí představit hlavní pilíře jejího myšlení a to, v čem je inspirativní dodnes.

PROGRAM

13.00–14.00 Registrace

14.00–14.10 Zahájení

Joanna Gwiazdecká, ředitelka českého zastoupení Nadace Rosy Luxemburgové

14.10–15.15 Panel I

Red Rosa: čist (a kreslit) životopis Rosy Luxemburgové

Kate Evans, výtvarnice a autorka, Velká Británie
(videohovor)

Co vede současnou autorku k tomu, že si vybere za svůj námět život revolucionářky z přelomu 19. a 20. století? Co nám může Rosa Luxemburgová dnes nabídnout a jak by se asi cítila jako komiksová postava?

15.30–17.00 Panel II: Od praxe k teorii

Masová stávka, spontaneita a organizace, revoluce nebo reforma

Jan Májíček, politolog, Ústav politologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Jako marxistická teoretička spojovala Rosa Luxemburgová aktivismus a rigorózní analýzu. Projevovalo se to jak v jejím díle o masové stávce, které vznikla na základě svědectví z Ruské revoluce roku 1905, tak v polemice proti Bernsteinovu revisionismu a jeho tvrzení, že „kapitalismus se přizpůsobuje“.

Odpor proti válce, selhání Druhé internacionály a SPD (Juniova brožura)

Stanislav Holubec, historik, Historický ústav Akademie věd České republiky

Jako naprostá menšina se společně s hrstkou dalších socialistů napříč Evropou postavila proti podpoře vlastní vlády v I. světové válce. Zrada internacionalismu v takovém rozsahu znamenala pro ni nutnost rozchodu s SPD a předznamenala založení Komunistické strany Německa.

17.00–17.30 Přestávka

17.30–19.00 Panel III: Od teorie k praxi

Rosa Luxemburgová a polské socialistické hnutí

Holger Politt, ředitel polského zastoupení Nadace Rosy Luxemburgové

Začátky působení Rosy Luxemburgové jsou v Polsku, kde se v 15 letech přidala ke straně Proletariát. Ačkoli po carských represích musela uprchnout, přesto byla stále aktivní a byla jednou ze zakládajících členek Sociálně demokratické strany království Polska a Litvy. Jaký byl její vztah k jiným socialistickým proudům? Proč nesouhlasila s národní nezávislostí?

Rosa Luxemburgová a Německá revoluce

Jörn Schütrumpf, ředitel fokusního centra Rosa Luxemburg, Nadace Rosy Luxemburgové, Berlín

Německá revoluce měla být tou hlavní revolucí, která rozhodne o vítězství socialismu v Evropě a pomůže občanskou válkou zmrzačené Ruské revoluci. Roztříštěnost revolučního hnutí a otevřené nepřátelství SPD k revoluci znamenaly její konec. Jakou roli hrála Rosa Luxemburgová, její politické názory a její spojenci v této dramatické události počátku 20. století?

19.00–20.30 Vernisáž

Výstava o životě Rosy Luxemburgové

S využitím komiksu Kate Evansové Red Rosa připravila výtvarnice Eva Nečasová